

Raportowanie ESG obejmuje coraz więcej przedsiębiorstw

I. Unijna dyrektywa o raportowaniu niefinansowym obejmuje kwestie związane z ESG

Unijna dyrektywa ws. sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSRD), została już przyjęta przez Parlament Europejski i ukazała się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. CSRD będzie teraz musiała zostać implementowana do polskiego prawa. Polska, tak jak pozostałe państwa członkowskie UE, będzie miała na to 18 miesięcy. W konsekwencji przyjęcia dyrektywy kwestie dotyczące zarządzania czynnikami środowiskowymi, społecznymi i odnoszącymi się do ładu korporacyjnego (tzw. ESG) będą mieć wkrótce coraz większy wpływ na funkcjonowanie firm. Unijna dyrektywa zakłada, że wszystkie duże firmy w UE będą zobowiązane do ujawniania danych dotyczących wpływu ich działalności na ludzi i planetę, a także wszelkich zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju (tzw. ESG, dotyczące zarządzania czynnikami środowiskowymi, społecznymi i odnoszącymi się do ładu korporacyjnego). Zmiany te nie pozostaną jednak bez wpływu także i na mniejsze podmioty.

II. Firmy będą obejmowane regułami nowego raportowania ESG stopniowo

W ramach CSRD obowiązek raportowania za 2024 r. dotyczyć będzie firm zatrudniających ponad 500 pracowników. W przypadku firm z zatrudnieniem powyżej 250 pracownikami obowiązek obejmie raportowanie za 2025 r. (poza kryteriami związanymi z zatrudnieniem nadal przewidziane jest kryterium związane z przychodami netto i sumą bilansową), a w przypadku firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw i innych firm z UE notowanych na giełdzie i zatrudniających ponad 10 pracowników będzie to 2026 r. Zakresem dyrektywy będą objęte także duże grupy kapitałowe, instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń, które nie są spółkami akcyjnymi lub z ograniczoną odpowiedzialnością bądź nie są uważane za ponoszące ograniczoną odpowiedzialność, w tym banki spółdzielcze oraz towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych i spółdzielczych, pod warunkiem że spełniają one odpowiednie kryteria wielkości.

Zmieniają się reguły raportowania niefinansowego. Już niebawem firmy będą musiały informować o swoich działaniach w zakresie ESG. Wprowadzane zmiany dotyczą w sposób bezpośredni lub pośredni wszystkich działających na rynku firm. Większość z nich zobligowana będzie nie tylko do odpowiedniego raportowania ESG, ale także do stworzenia odpowiednich procedur prewencyjnych i kontrolnych.

* chodzi o dyrektywę parlamentu europejskiego i rady zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, która zastąpi dyrektywę z 2014 r. Publikacja w Dzienniku Urzędowym UE miała miejsce 16 grudnia 2022 r.

III. CSRD będzie wymagała podawania informacji o równości płci i płac

Zakres informacji niefinansowych, które trzeba będzie prezentować jest stosunkowo szeroki i np. w zakresie informacji z zakresu ochrony środowiska obejmuje informacje o: łagodzeniu zmiany klimatu; przystosowaniu się do zmiany klimatu; wodzie i zasobach morskich; wykorzystaniu zasobów oraz gospodarce o obiegu zamkniętym; zanieczyszczeniu; różnorodności biologicznej i ekosystemach. Z kolei w przypadku polityki społecznej, chodzi o informacje na temat: równych szans dla wszystkich, w tym równouprawnieniu płci i równości wynagrodzeń za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości, szkoleniach i rozwoju umiejętności oraz zatrudnieniu i integracji osób niepełnosprawnych; warunkach pracy, w tym bezpiecznym i elastycznym zatrudnieniu, wynagrodzeniach, dialogu społecznym, rokowaniach zbiorowych i zaangażowaniu pracowników, równowadze między życiem zawodowym a prywatnym oraz zdrowym, bezpiecznym i odpowiednio dostosowanym środowisku pracy; poszanowaniu praw człowieka, podstawowych wolności, zasad i norm demokratycznych ustanowionych w Międzynarodowej Karcie Praw Człowieka i innych podstawowych konwencjach ONZ dotyczących praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy i podstawowych konwencji MOP oraz Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

IV. Będzie wymóg składania raportu przez spółki z krajów trzecich

W ramach CSRD wprowadzono specjalne wymogi dotyczące publikowania raportów zrównoważonego rozwoju przez spółki zależne. Te wymogi są nakładane na wszystkie duże spółki oraz małe i średnie spółki giełdowe, które posiadają spółkę dominującą najwyższego szczebla z kraju trzeciego (spoza obszaru UE). Wymóg ten obowiązuje, jeśli skonsolidowane przychody netto spółki dominującej na terenie UE przekroczyły 150 mln EUR w poprzednim i bieżącym roku obrotowym. Jednostki zależne są zobowiązane do publikacji sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju sporządzonej przez spółkę dominującą najwyższego szczebla z kraju trzeciego. W przypadku braku takiej sprawozdawczości, jednostki zależne są zobowiązane do sporządzenia i publikacji informacji w zakresie, w jakim je posiadają lub pozyskały, oraz do złożenia oświadczenia o braku takiej sprawozdawczości od spółki dominującej najwyższego szczebla z kraju trzeciego. Komisja Europejska będzie publikować na swojej stronie internetowej listę spółek z krajów trzecich, które udostępniły swoje raporty w zakresie zrównoważonego rozwoju.

V. Dyrektywa nakłada obowiązek opracowania planu działań prewencyjnych

Dyrektywa przewiduje katalog działań, których podjęcie będzie konieczne, takich jak opracowanie i wdrożenie planu działań prewencyjnych; uzyskanie od partnerów biznesowych, z którymi firma ma bezpośrednie relacje biznesowe, gwarancji umownych, że zapewnią oni zgodność z kodeksem postępowania firmy oraz, w razie potrzeby, z planem działań prewencyjnych; dokonywanie niezbędnych inwestycji w procesy zarządzania lub produkcji oraz infrastrukturę. Co więcej w przypadku wystąpienia wpływów na środowisko bądź prawa człowieka, którym nie można było zapobiec ani odpowiednio ich złagodzić za pomocą wskazanych powyżej środków, przedsiębiorstwo jest zobowiązane do powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących stosunków z partnerami biznesowymi, których dotyczy oddziaływanie, oraz do tymczasowego zawieszenia bądź zakończenia stosunków handlowych z danym przedsiębiorstwem.

VI. Model biznesowy będzie musiał być zgodny z zasadami ESG

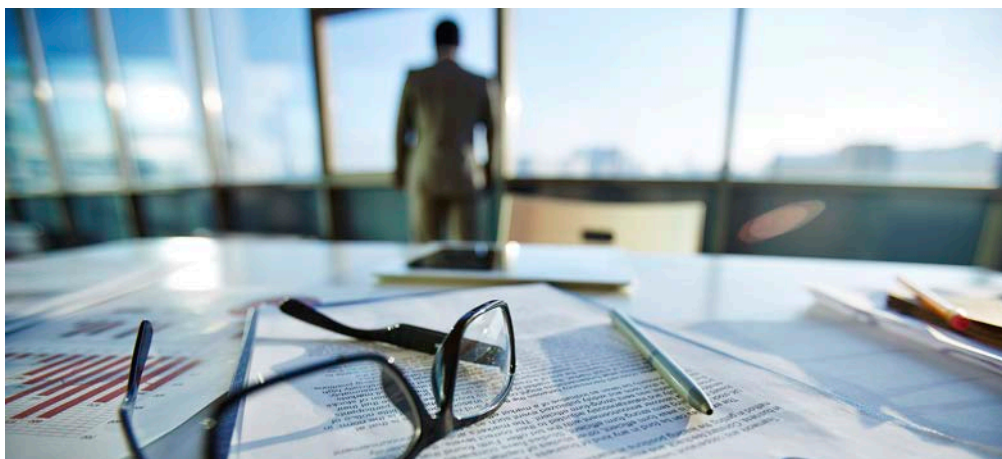
CSRD przewiduje nałożenie na przedsiębiorstwa obowiązku zachowania należytej staranności, opartego na identyfikowaniu, zapobieganiu, eliminowaniu, łagodzeniu i rozliczaniu niekorzystnego wpływu na prawa człowieka i środowisko w ramach własnej działalności, działalności spółek zależnych i ich łańcuchów wartości. Dyrektywa nakazuje ujawnianie planów przedsiębiorstw mających na celu zapewnienie, że ich model biznesowy i strategia są zgodne z przejściem na zrównoważoną gospodarkę oraz z planem ograniczenia globalnego ocieplenia. W tym celu CSRD przewiduje gromadzenie stosownych informacji do celów sprawozdawczości oraz wymaga ustanowienia odpowiednich procesów identyfikujących niekorzystne skutki działalności przedsiębiorstwa, zgodnie z obowiązkiem zachowania należytej staranności.

VII. Zasada należytej staranności musi być wprowadzona do polityki korporacyjnej

Przedsiębiorstwa objęte zakresem CSRD będą zobowiązane do wprowadzenia zasad należytej staranności do wszystkich swoich polityki korporacyjnych oraz do ustanowienia polityki należytej staranności. Polityka ta powinna zawierać opis podejścia firmy, w tym w perspektywie długoterminowej, do badania due diligence, kodeks postępowania opisujący reguły i zasady, którymi powinni kierować się pracownicy firmy i spółek zależnych, oraz opis procesów wdrożonych w celu zapewnienia należytej staranności, w tym środków podjętych dla weryfikacji zgodności z kodeksem postępowania i rozszerzenia jego zastosowania na trwałe stosunki handlowe. Polityka ta powinna być aktualizowana co roku. Konieczne będzie prowadzenie przez przedsiębiorstwa okresowych ocen własnych działań i środków. Zgodnie z treścią dyrektywy, przeprowadzanie takich ocen powinno mieć miejsce co najmniej raz na 12 miesięcy oraz zawsze wtedy, gdy istnieją uzasadnione podstawy, że może pojawić się nowe znaczące ryzyko wystąpienia tych niekorzystnych skutków. Wyniki tych ocen powinny natomiast wpływać na aktualizację polityki przedsiębiorstwa.

VIII. Trzeba przygotować odpowiednie procedury w zakresie zrównoważonego rozwoju

Współczesne rynki nieustannie zmieniają się i stawiają nowe wyzwania przed przedsiębiorstwami. Aby odnieść sukces w obliczu wymogów, jakie stawia przed nimi otoczenie biznesowe, spółki powinny skupić się na kilku kluczowych elementach. Przede wszystkim muszą one zadbać o solidne i przejrzyste procesy, takie jak zarządzanie ryzykiem, przeciwdziałanie korupcji, ochrona sygnalistów czy weryfikacja kontrahentów. Warto zadbać o to, by te procesy były osadzone w etycznej kulturze korporacyjnej i były wyposażone w szczerne mechanizmy kontrolne. Przedsiębiorstwa, które chcą odnieść sukces w obliczu wymogów współczesnego rynku, muszą zadbać o solidne i przejrzyste procesy oraz inwestować w odpowiednie narzędzia technologiczne. Dzięki temu będą one w stanie umacniać swoją pozycję rynkową, raportować pozytywne informacje i spełniać wymagania dotyczące zrównoważonego rozwoju.

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji, ani nie stanowi opinii prawnej. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady u Ekspertów z danej dziedziny.

KRZYSZTOF MAKSYMIK
biegły rewident,
Audit Partner
w Dziale Rewizji
Finansowej BDO
tel.: +48 22 543 16 00
Krzysztof.Maksymik@bdo.pl

Ewa Matyszevska
Brand Manager BDO
tel.: +48 22 543 16 00
Ewa.Matyszevska@bdo.pl

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2021 rok:

- I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich Rzeczypospolitej i Parkietu za 2021 rok:
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (III miejsce)
- Najlepsza Firma Audytorska (IV miejsce)
- Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (V miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl